

БУРИК С.Г.

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В РОЗВИТОК ВІТЧИЗНЯНОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Надходження іноземного капіталу у банківський сектор України є об'єктивним наслідком глобалізації міжнародного господарства та інтеграції вітчизняної економіки у світовий економічний простір.

У трійку країн, що найбільш активно інвестують у банківську систему України входять Росія, Австрія, Франція.

У світлі участі нашої країни СОТ з особливою гостротою постає питання надання можливості іноземним банкам відкривати в Україні свої філії.

Головні проблеми, що виникають при цьому: по-перше, філії іноземних банків діють у правових межах тих країн, звідки походять ці банки; по-друге, філії іноземних банків матимуть кращі можливості щодо обсягів ресурсної бази, асортименту послуг, технічних засобів функціонування та рівня менеджменту; по-третє, кредитна політика іноземних банків буде орієнтована на розвиток тих галузей і секторів української економіки, що мають порівняно високі прибутки і низькі ризики виробничої діяльності; по-четверте, філії іноземних банків можуть зосередити свою увагу переважно на спекулятивних видах діяльності; по-п'яте, вітчизняна банківська система і органи банківського нагляду поки що не готові працювати саме з філіями іноземних банків; по-шосте, якщо прибутки філії іноземних банків спрямовуватися у загальний обсяг прибутків їх головних банків, це суттєво знизить кількість платників податків у вітчизняному банківському секторі із відповідним зниженням доходної бази бюджету України.

Експансія іноземного капіталу на вітчизняний фінансовий ринок несе в собі серйозну загрозу для стратегічних галузей економіки.

Це потребує найшвидшого ухвалення на національному рівні комплексу заходів законодавчого та інституційного характеру щодо запобігання кризи української банківської системи унаслідок повної втрати нею національної приналежності.

Серед чинників, що визначають ці процеси, можна виділити такі:

- по-перше, зростання частки активів іноземних банків у загальному обсязі активів банківської системи України визначатиме істотну залежність внутрішніх інвестиційних процесів від зовнішніх чинників;
- по-друге, концентрація власності банківських установ нашої країни в руках невеликої кількості груп іноземних банків або обмеженій кількості країн походження іноземного капіталу;
- по-третє, наявність у дочірніх структур іноземних банків широких можливостей отримувати більш дешеві і довгі ресурси на світовому ринку капіталу і в материнських банків;
- по-четверте, найближчі перспективи залучення у вітчизняну банківську систему новітніх технологій обслуговування клієнтів.

Необхідно розробити цілий комплекс обмежувальних умов, яких слід суворо дотримуватись у процесі залучення іноземного капіталу в банківську систему країни: забезпечити недопущення надмірно концентрації іноземного банківського капіталу на одному із сегментів ринку банківських послуг; забезпечити належний рівень прозорості джерел зовнішнього інвестування коштів у банківську систему; розробити систему заходів, спрямованих на принесення іноземним капіталом новітніх технологій ведення банківського бізнесу, нових послуг і продуктів, програмного забезпечення.

За відсутності обмежувальних заходів прихід іноземного капіталу у вітчизняну банківську систему матиме більшою мірою негативні наслідки та супроводжуватиметься підризом її стабільності і підвищенням вразливості до змін кон'юнктури світового фінансового ринку